Proletare həmu dьnjaje, jəkbьn!

RIA ŢƏZƏ

Nəşirəta M.K.F.K.(b) Elstane.

№ 42 (129)
15 Ini
ilun 1933

Qimət 5 kap.

ADRESA MƏ. Rəwan, avaje K. Xyəlije redkola „Rja Ţəzə"
ЭՐԵՎԱՆ ԶՈՂԺՈՂԿՈՄԱՏ «ՌՅԱ ԹԱԶԱ» ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹ.
Эривань НАРКОМЗЕМ редакция газеты „Риа Тазэ"
Şəş roƶa çarəke dərte. Վեցօրյա թերթ Шестидневная газ.

QRARE FRQE DƏRƏQ MƏĶŢƏBADA BЬKЬN XUN U GOŞT

Dьha sərkartja məķtəba bьdьn qəwinkьrьne

Əm təşkil kьn məķtəba politexnikije bь ylmə Lenin

Iro təmam dьbə saləwəxta qrare 5-e ilune Mərkəzkoma F. K. (b) Həmtьvaqe dərəq məktəbed dərəça peşьn u ortə, je ky gələk fərzə alije səjasətije u həbune wəlate mə, dərhəq cekьrьn u hazьr kьrana sosializmeda, dərhəq frə krьn u peşda bьrьna inglaba kulturi nav massada.

Xəvatcije ronkaje wəlate mə, massaje palə u kolxozvan, proftьvaqa, çahьled mə fьrqəci u nəfьrqəci gərəke həsav bьdьn xyə, wəki cəwa dьqədinьn qьrare han ja Mərkəzkoma Lenin.

Le ƶь həmuşka fərzьr əwə, wəki dьha kur u hətta axьrije ƶi bьfьkrьn u fəhm kьn əw pьrsa u xəvatana məktəbe politexnikije, je ky bь ylme Marks, Lenin u Stalin hatьnə kьvş kьrьne

Həmьn əjanə, wəki sale paşьnda bь qьrare Mərkəzkome gələk xəvat hatijə kьrьne, gələk peşdacujin hatьnə dəst anine.

Xyəndьna həmuja hatə sərbəst kьrьne, xəvate məktəba hatə danine nav qьrarəkə dьha bьlьnd u baş, dərbazkьrьna dərsa u dissiplina xəvate dь məktəbada hatə qəwin kьrьne u dьha zedə kьrьne

Ţəne isal məktəbe dərəça bьlьnd (instituta) u texnikuma danə mə neƶiki həzar dərsdare təzə, xəvatək, je ky isbat dьkə, wəki xəvata xyəndьn hinbune lь məktəbada sər dərəçəkə bьlьnd səkьnijə.

Gələk qəwin bu bazaje həbune məktəbed mə. Ţəne, wəxte kampanja candьna bьhare məktəbe Fьlьstane ƶь 2000 hektari zedə gənьm u pьnçar avitьn u nha əwana dkarьn dha pak kьn hal wəxte məktəba alije dəm-dərgəha politexnikije u inventarizasiaje.

Isal 67 avaje təzə səva məktəba hatьn cekьrьne u kytakьrьne.

Xəvatəkə gələk bər bь cəv hatijə krьne dərhəq hazьr kьrьna kьtebe dərse himlida. Ƶь 44 çurə ktebe dərse isalin, 35 çurə hatьnə nəşьr kьrьne u şandьnə çija, nəşьr krьna ktebed majin hətta 15-e ilune kyta dьbə.

Le həma qьrare Zakkrajkome dərəq məktəbada gələk kemasi əjan krьn, kemasi, je ky hənə nav organed Komisariata Ronkaje, nav təşkiləte fьrqe, komsomola, proftьvaqe u həbune.

Ţəşkiləted hanana he gyhdarikə baş u koməkdajinəkə konkret nəgihandьnə məktəbara.

Səva we jəke lazьmə, **paled u kolxozvaned mə bçьvьn dora məktəbe u dora dərsdara u gyhdarja xyə bьdьn xəvata xyəndьn hinbunera.**

Ƶь we şunda lazьmə, əm qəwin şər kьn mьqabьl oportunistije, burokratizme.

Pьrsa sьsja əwə, **wəki əm sərkartja məktəba bьdьne qəwin kьrьne u beruti u nəçavdari bçarəkeva bьdьn hьldane.**

Pьrsa cara, əwə, **wəki əm kadre baş ja dərsdare şewrel bьdьn hazьr krьne u bazaje politexniki səva məktəba sərbəst bьkьn.**

Le pьrsa mə ƶь həmuşka fərztьr əwə, **wəki şagьrt u xyəndkare mə bьstinьn tərbijətəkə səjasətije, tərbijəta komunistije.**

Gərək təşkiləte fьrqe u komsomola vi alida xəvata xyə dьha gymrəh bьkьn, paled u kolxozvaned mə bxəvьtьn dərəq peşdabьrьna tərbijəta komunistije.

Peş, dərəq qədandьna tərbijəta komunistije, səva məktəbe politexnikije bь ylme Marks, Lenin u Stalin.

Çamuşvana məzьn II-IX 33 s. bь əlamətja telefone:

2-e məheda dəst bь dərse kьrьnə, kedəre hatьnə hьldane 62 zaro, ƶь wana 16 qizьn. Kьtebe koma cara hatьnə stəndьne, le je koma I. II. III. he tynənə. Çьvata xyəje zara əwi bijə, dərəq qəjdə u qanune məktəbeda gyndi hatьnə sərwəxtkьrne: xəvat bь əşq u dьl dьkələ Çamuşvaneda.

Mьqaləci **Qadьre Əmьr.**

Sala xyəndьne vəbu, le hьla tьvdarəke lazьm nəhatijə ditьn

Səba wəxteda tьvdarək kьrьn u vəkьrьna məktəba, gazet u ƶurnale mə şьro vəkьrьn qьrare organed şewrəə zorьn, dərhəq sala xyəndьne təzəda, əşarətija tьvdarəke məktəba 2 məh peşda gьhişt hər təşkiləte gynda, u hər dərsdare mə.

10-roƶ dərbaz bijə ƶь vəkьrьna sala xyəndьne təzə, lь Fьlьstanije çergə gynda, təşkilət u dərsdare wan bь sərhьnijazi bərbьri sala xyəndьne bun, dəstəvin əw, cьk lazьmə bь məktəbe wan. Ysa, cəwa qьrar dabu Komisarjata Ronkaje dərhəq məktəbada. Le hьla bь çergə gynda ƶi həta irozi ty tьşt nəhatijə kьrьn, tynə əw tьvdarək u bərbьri, cьk lazьmə, bəsa xəbare əm hlinьn nəhija Aqbarane, gynde Çərçərise, Gobanməse, u Pampe, van gynda, ƶь dadana məktəba həta iro dəre məkrtəbe gynde xyə vənəkьrьn u lь—hale wan nə pьrsinə, ysa ƶi gynde kyrmança majin. Dəri baçije məkьtəba, ƶь həv dərkəti, pənçəre wanə şuşə şkəsti diware wanə hьz-hьzi hьla həta 1-e məha ilune ƶi dь hale xyəda manə. Dərsdare təmamija gynda ty havьl nəkьrьbun həta 3?-e məha təbaxe. Əva jəka əjan bu konferansa səjdaə nəhjeda.

Gəlo şewre gynda, yzəke fьrqe u komsomola xyə çavdar həsab nakьn ~~səba~~ ve dərəçe, gəlo bь wan əjanə wəki oportonistija wa we bьha lь wan runi, həgər nə əjanə, bьra əjan bə bь temamija təşkilət u təşkilətdare gynde kyrmançe Aqbarane, wəki çavdarija məzьn ja wanə, u ty kəs ƶь wan ƶь we çavdarije nьkarə bьrəvə. Çergə re u mənija, nişan da; wəki səjdajed gynda hьla gyndəda dəste wani lь pьş pьşta wanə, bь kefa xyə nava gyndada dьgərьn u hər nьhəqija dьkьn bər peşa təşkilət u təşkilətdare gynda, hər tьşti çuti dьxazьn, təne daqьrtandьn danə ystyje xyə.

Lazьmə təşkilət u təşkilətdare mə bəri gьşka dərsdare gynda, ve toze ƶь nav mьle xyə dawьşinьn, bь dьl u çəgər dəst bь sala xyəndьne kьn.

Lazьmə nav massa xəbatcida şьro vəkьrna fərzija xyəndьne, ƶь qiz u kyre xəvatcira, ƶь ƶьn u mere xəbatcira, əva xəvata gərək bьqədinьn səjdajed mə bь koməkdarija təşkiləte gynd.

Ç.

Ekspedisia institute mьlləta Fьlьstaneda

Ekspedisia instituta mьlləta, jaky təşkilətəkə Mərkəz Içrakoma Ţьvaqa Şewre jə, hatьbu Fьlьstane. Ekspedisiajedanə bьljane kyamançi instituta tarьql-ƶьmane dotsent Şamilov, profesor-iranist **Miller** u həv. Bit-luxan, ekspedisie kyta krijə nherandьn u ditьna əmre kyrmançe Azьrbeçane, Gyrçьstane u Fьlьstane.

Wəxte paşьn ekspedisia nav kyrmançe Fьlьstane dxəvьti (Aqbaran, Ţəlin) u nasi əmre kyrmança ja kulturije dьbu, nasi peşdacujin u cekьrna əmre fьrqe u cekьrьne dьbu u pьrsnə majin.

Bь wera təvaji ekspedisia materiai bərəv dьkьr səva təşkil kьrьna zmanəki nvisare je kyrmançije. Ekspedisja xəvьtijə dərəq runьştandьna kyrmança ƶi. Ekspedisia gələk altkьrьn u peşdacujine kulturi ditijə nav əmr—ƶijine kyrmançe Fьlьstane.

Ekspedisia nişan dьkə, wəki hazьr krьna kolxoza nav kyrmançada gələk peşda cujə, pak bijə əmr u ƶijina kyrmança alije həbuneda.

Fьlьstaneda nav nəhijed kyrmança 11 kolxoza hənə, le sala 1931-eda təne kolxozək həbu. Həmu gyndada məktəb hənə. Ţəşkil bijə koməkdajin bь həkima u bь kulturi. Gynde kyrmançada məktəbe dərəça orte hatьnə vəkьrьne, məktəbe kolçahьla u məktəbe 7 sali. Rəwaneda həjə texnikuma pedagoge kyrmançe Zakavkaze, le Aqbaranedə gərək vəbə texnikuma 2-a.

Supas bo Enstîtuya kurdî ya Parîsê

BONA PEŞDABЬRЬNA KULTURA XƏVATCIJE KYRMANÇA, ƏM DЬHA GYMRƏH BXƏVЬTЬN, DHA ZEDƏ BЬKЬN KADRE ŢƏZƏ

Sərhatja Isaak Marogulov

Həvale Isaak Marogulov zь dija xyə bjə sala 1868-e, mala baqvanəkida. Bь cuktijeda bave wi Isaak də̈ sər xyəndьne. Pəj

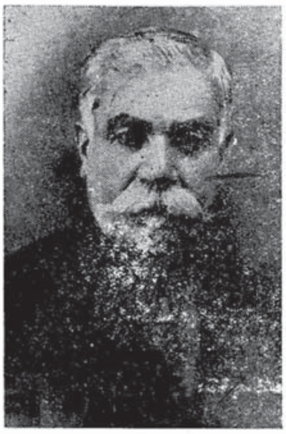

kytakьrьna semnariia dərsdara əw dərbazi şьxyəle dərsdarije dьvə. Dy sala dxəvьtə Şahtaxteda, danzdə sal Dьvina sorda, nəh sala gynde Zoreda (nava kyrmança,) 5 sala lь bazara Rəwane.—Gimnazijeda xəvьtijə. Zь wan xəvata şunda gьrt zь sala 1925-a hətta roza mьrьna xyə (6-e ijune 1933 sale, evare shəta 6-a) dxəvьti sər əlьfba u mədənjəta xəvatcije kyrmança.

Həvale Marogulov bь əlьfbara greidai saled paşьn dərsdar bu, dərsdare zьmane kyrmançi, urьsi. Kursa dərsdare kyrmançi əwienda əwi zьmane kyrmançi hin dьkьr, texnikumeda disa dərsdare zьmane kyrmançi u zьmane urьsi bu.

Nava saled paşьnda zi əwi bь zьmane kyrmançi pene kьted nьvisnə.

Həvale Marogulov sale paşьn dxəvьti nava texnikuma kyrmançada, komiteta əlьfbaje təzəda u cawa xəvatcije ylmdar dxəvьti nav seksia kyrmançəda lь rəx Instituta kultureda. Əwi zəf bəjt, kylam, xəbər u dərəçe ədəte kyrmança nьvisijə. Hətta roza paşьn zi qələm ьь dəst wida. əw dxəvьti bona peşdacuina əlьfbaje kyrmançi, je ky hatьn təstiq kьrьne 1929-e sale bь əfrandьna wi.

Isaak Marogulov

6 e ve məhe wəfat bu dərsdar u ylmdare zmane kyrmançi Issak Fahrati Marogulov.

Nava I. Marogulov gredaje məktəbe qəza. Rəwane bərera, bь tariqa məktəbe Fьlьstana Şəwrera. 40 sal təmam əwi zanbun u ylme xyə nəhevşand bona mьlləte başçə başçə. bona peşdacuina zaredwan. Zь şagьrte wi əwia pha nava Fьlьstaneda u hykymeta Şəwreda hər dəra bən bunə, bь xəvate ira gredaie u dxəvьtin bona qəwin kьrьna rьkne sosializme.

Marogulov cəwa dərsdar tьme hatiьhьz kьrьne zь alije şagьrta. Şьxyəte Isaak Marogulov jək zi əw bijə, wəki bədə bələnd kьrьne kultura mьləte paşdamaji, je ky be xyəndьn nьvisar bun.

Bona we jəke əw zəf xəvьti. Myqdare niv qьrnəjida əw xəvьtijə sər kultura asoria, u ja kyrmança. Zəf rьnd u baş hini zьmane kurmançi, zar u zarave bijə, qrar qanunawe əjan krije, əwi ylme xyə xəvьtandijə səva hazьrkьrьna hərfe latini bona zьmane kyrmançi. Hazьrkьrьna əlьfbaje kyrmança zь xəvate wi həmuşka məzьntьr u bər bь cəvə.

Əlьfbaje Marogulov qəbul bu zь alije hykməte Şewra Fьlьstane cənd rastkьrьned sьvьk hat təstiq, kьrьn u əlьfba danə dəste şagьrte kyrmançe Fьlьstane, le paşe zi əlьfba hatə qəbulbune zь həmu kyrmançe Zakavkazera.

Le həma xəvata Marogulov bь we jəke kyta nabə. Zь hazьrkьrьna əlьfbaje şunda əwi dha gymrəh dəst pe kьr hazьr krьna ktеba səva məktəbe kyrmança.

Marogulov Isaak xəvatcije kyrmança bьz dьkьr. Əwi pak dьzanbu u bawər dьkьr, wəki gyndije xəvatcì dkarьn zanre kulturajeda peşda hatьn, hazьr kьn kultura.

Sala 1929-e cьxe Komisarjata Ronkaje Fьlьstane kurse dərsdara ja əwlьn vəkьr, bira mьnə, wəki komisia kurse bawər nədьkьr ky zь wan lawke nəhazьr u nəxyəndi tьşt ве cebə. Lwedare peşda hat Marogulov u nişan da, wəki komisia nərastə, wəki əw cətьni wəxtəki kьnda we bena altkьrьne.

Marogulov dgot: —»Mьlləte kyrmanç təzə peşda te fórasətə, əw səva xyəndьne u ylme ţi jə. Əw dkarə həmu cətьnja alt bьkə. Bь sьsti gərəke əm neziki xəvate nəvьn"

Rasti zi gotna wi qəwьmi. Nha sər hime kursa dərsdara bьlьnd dbə texnikuma kyrmança, ja ky gərək xəvata Marogulov dəst pe kri, peşda bbə səva kara xəvatcija kyrmança.

Melik.

Bь dьl u çan dxəvьti səva kultura xəvatcije kyrmança

Mьn Isaak Marogulov nas kьr 1925-e sale lь nəhija Aqbarane, dь həmçьvata xəvatcije kyrmançada. Əw zь Rəwane hatьbu cəwa delegat. Bəri dəst pe kьrьna həmçьvate əm cənd aknved kyrmança lь dora Isaak Marogulov çьvjan, mə ţəwaqə ze kьr wəki zь məra şьro vəkə dərəçə əlьfbaje kyrmançije təzə.

Bəre zi mə bьhistьbu wəki məriki ysə lь sər əlьfbaje məji təzə dxəvьtə, le mə nə əw dibu nə zi xəvatə wi.

Issak Marogulov gyləş bu. əşqa dьle wi dəha gər bu cəkek wi oit əm cənd çahьl ьь dьləki xəmdare əlьfbaje təzənə.

Əm lь kelaxa gynd, əki heş nəji runştьbun lь dora Isaak Marogulov, əwi bərə əwlьn nəsja xyə da mə, wəki 30 salə, əw dxəvьtə səva mlasər kьrьna əlьfbaje kyrmancije, le zera mjasər nəbijə. kəsi gyhdaria wi nəkьrijə, nə zi həsav zь kyrmançarə kьrijə.

Isaak Marogulov zь celte xyə dərxьst cənd tətrake məzьn u şьkle əlьfbaje təzə lь bər mə dani: Peşkeşi wə, gəli xorted çahьl, hun dьnherьn mьn hazьr kьrijə əlьfbaje təzə bь saja fьrqa Komunista u Diwana Şewre, re lь peşja wə çahьl u xəvatcije kyrmança iro gələki fьrə vəbijə. Əm zurr buvun, mə lь cóve wi dьnhərin, cəxek əwi zь wan tetraka məzьn zь jəke cənd bəlg xyənd bь zьmane kyrmançi—cəwa nanga bь zьmane mə əlьfba hazьrə, dəqəke mə xyə zь şabuna şaş kьr u əm be həmdi xyə lь həvra rabun şьpe u çara dьn runьştьn, mə zь şabuna nьzabu cь bezьn.

Əm wəkə dy shəta lь wi ərdi runştьn, lь dora mə çьvjan gələk delegate həmçьvate, bəre gьşkaji lь xəbərdana Isaak Marogulov bu. Isaak Marogulov lь bər cóve mə gələki məzьn bu, mə gələki dxyəst gyhdarja xəbərdana wi bьkra, le wəxt tyrnəbu, dəst bь çьvate dьbu. Əm weda lьvjan.

Zь we roze dərbaz bun cənd sal, əm tьm lь hev nqəsьdin, əlьfbaje Isaak Marogulov cekьr Fьrqa Komunista u Diwana Şewre rast rekьr, nha cənd dehə həzara məktəbə kьr. Nəşr bu kteba Marogulove əwlьn „Zonьm" bь zьmane kyrmançi, dəst bь xəbate məktəbə xəvatcija kyrmança bu, dьha gymrəh Isaak Marogulov təl wi hər xəvate bu şəv u ro dxəvьti səva kulture xəvatcije kyrmança, ... ter nədьbu, zь ty çьvata şunda nədьnia.

1929-e sale lь bazare Rwane vəbu kursa səjdaje kyrmança əwlьn, lь kedare Marogulov səjda bu, həbun səjdanə majin zi zь dərsa şunda tə ruje wan nədьdit, le Isaak Marogulov hərtьm, roze, gələk çar evara həta nive şəve dь nav kursanta dərs dьdan hin kьrьne, zь kursanta hьltani dьnьvisi bəjt u kylame xəvatcija, dnьvisi şəv ro u sər həvda iod dьkьr, əw bu rьhətja Isaak Marogulov, tьme əw.

Xəvata Isaak Marogulov 30 sali bь saja Inglaba Oktjabьre bь saja Fьrqa Komunista nola cьrake nav xəvatcije kyrmançada pərləmiş bu, vekət.

Iro zь mə qətja xəvatcije dəlali himdare kultura xəvatcije kyrmança Isaak Marogulov. Əwi lə pəji xyə hьşt ru dьnjaje xəvata şirьn u qimətì. Nave Isaak Marogulov, xəvət u kьrьna wi ty çarnaje bir kьrьn nav xəvatcije kyrmançada. Lь hər çija əm iro zь dьle həzar-həzar xəvatcije kyrmança rhətije dьdьn həstyje Isaak Marogulov.

Çərdo

Birnəkьrьna həv, Marogulov

Əlьfbaje məji b qiməti,
Əm btə dərbaz dьbьn hin buna ţəv mьləti,
Bь çəfaje Marogulov ty dərkəti,
Kəti dəste xəvatcija bь hyrməti,

Çan əlifbaje məji aza,
Tə əm gihandьnə zəf mьraza,
Dora tə çьvijanə xəvatcije nəhja,
Əşqa tə kətijə nava wan həmuja.

Əm zь tə hin dьbьn zəf dərəça
Tə ronaji dajə nav kymança,
Zь tə dьabə gələ rəça,
Ty hazьr dьki kadьra, qənça;

Əlifbaje məji məşur,
Bь tə hin dьbьn xyəndьna kur
Peşda dьbi hərtьm kultur,
Ronaji dьdi gələ çije dur.

Əţare Şəro.

Supas bo Enstîtuya kurdî ya Parîsê

LAZЬMƏ ŢƏŞKILƏTE GYNDA, DЬHA MASSAA MOBI LIZASIA BЬKЬN SƏVA PEŞDABЬRЬNA CEKЬRЬN U HƏBUNA CЬMAƏTE.

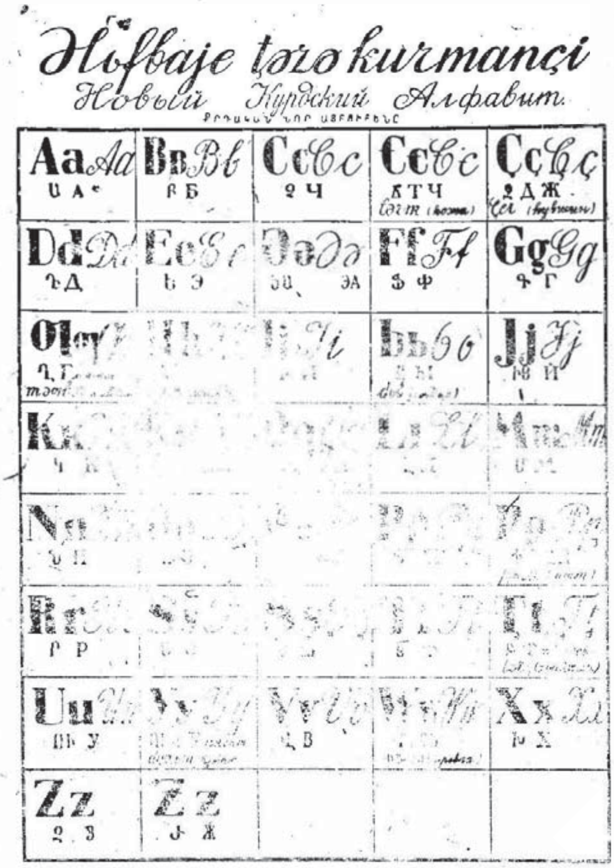

Redaksia „Rja Ţəzə" dərhəq wəfatbuna himdare
ƏLЬFBAJE
Xəvatcije kyrmança
ISAAK MAROGULOVDA
Sərxyəşije dьdə, kylfəte mala wi.

Zьmanzan u dərsdar

„Lazьmə zьmaneki ţəvaji dərxьn, wəki həmu xəvatcije kyrmança bь wi zьmani bxunьn. Cekьn mədənjəta xyə, bqədinьn ņet mərəma Fьrqa Komunista."

I. MAROGULOV

Mьr həvale **Isaak Marogulov** əw dərsdar, zьmanzan u xəvatcije ylmdarije bu. Zь zarotja xyə dxəvьti nava xəvatcije kyrmança Sa-'a 1904-əda dxəvьti nəhija Syrməlije gynde Zoreda (nav kyrmança). Dərsdare məktəba wedəre bu. U həma zь wan sala dəst pe kьri əw dxəvьti bona əfrandьna əlьfbaje kyrmançi, je ky bь dəşti wi bь ţəsdiq kьrьna hykymətə Şewre sala 1929-a hatə seri.

Həvale **Marogulov** nvisarkar bu. Əwi nava saled paşьnda 5 kteb bь zьmane kyrmançi da nəşr kьrьn. Wəxte əwlьnda, dxəvьti nava dara gazeta „Rja Ţəzə"-da.

Bь əfrandьna əlьfbaje kyrmançije, əw hərţьm dьfьkri dərəq peşdacujina zьmane kyrmançida. Əwi dgot:—Lazьmə zьmanəki ţəvaji dərxьn, wəki həmu xəvatcije kyrmança bь wi zьmani bxunьn. Cekьn mədənjəta xyə, bqədinьn net mərəma fьrqa komunista".

Cəwa zьmanzan, əwi bərəv krьbu əw həmu kьteb, je ky dərəq kyrmança bь başqə-başqə zmanava hatьnə nəşre. Le kanija wi məzьn əw xəvatcije kyrmança bun. Zь bəjt, kylam u gli gotne wanava rozbroz dda dəwləti kьrьne zanəbuna xyə dь dərəça peşdacujina zьmane kyrmançije Zь we zi əwi gələk-gələk bəjt, kyləm, sərhati u ħьkjat nvisinə.

Bь mьrьna ħəvale **Marogulovra** xəvatcije kyrmança ynda kьrьn zmanzanəki u dərsdarək məşur u bьljan.

H. Çьndi, R. Drambjan

***

Redaksia „Rja Ţəzə" dərəq wəfatbuna həvale **Isaak Marogulovda,** cəwa himdare əlьfbaje xəvatcije kyrmança u dərsdare əwlьn nav wanda, tera dьvinə 1) məktəbəkə gynde kyrmança bь ņave I. Marogulov bə, 2) Zьna wira ajlьq be gredan. 3) Dəs tnvisare wi, jek gələk sal hatьnə nvisare u gələki fərzьn bь mə, benə nəşr kьrьne.

Dərəq ve jəkeda redaksije pьrs danijə peşja organed zorьn.

Redaks. „R. Ţ".

A. Lalajan

Dərhəq kara təzə təşkilkrьna yzəke gynda u xəvata wan sьreda.

Ţəşkiləte komsomola gyndda koməkdare zь həmuja əwlьn ja fьrqenə, səva şər kьn dərəq dəwləmənd krьna kolxoza u kolxozvana. Kolxozada gərək əm yzəke komsomola şərdar hazьr bьkьn, wəki əw şər kə peşbəri dьzmьne sьnьfe, mьqabьli gli gotьe wi, mьqabьli pəşmurdətja burzuazije hur, mьqabьli kulaka u dьzmьna, səva əfrandьna dissiplinəkə qəwin nav kolxoza, səva cebuna kolxoza bь balşeviki.

Səva we jəke zi lazьmə əm gyndda xəvata komsomola ysa təşkil kьn, wəki qəwat u krьna komsomola dь hər hələqe kolxozada əjan bə, wəki gli gotne wan dь hər xəvatada dərbaz bə.

Səva we jəke zi zь 15 tirmə hətta 15 təbaxe yzəke komsomola ja gynd hatьnə təzə təşkil krьne. Gyndda ņav kolxozada hatьn təşkil krьne yzəke nədəretije u territorialije.

Cənd nəhijada təzə təşkilkьrьna yzəke komsomola hatə gredane bь xəvate səjasətije—şьxyəlije gynda (beçərmiş krьna pəmby, bərəvkьrьņa nan u hasьləte, u je dьne).

Bəsa xəbəre, təşkiləte komsomola nəhija Qyrdyqylije wəxte təzə təşkilbuna xyə bь nəhijed majin candьna pəmbyra, şərte sosləçije greda. Hazьr krьn plane xəvate xyə. Zь 20-e tirme dəst pe krьn bərəvkьrьna sьmьla nav zəvijada u av dajina zəvijed pəmby-21-e tirme pioņere u şagьrte nəhije bь sərkarja yzəke komsomola dərkətьn cole səva puc kьrьna bhyked zьrardar. Xəvate ysa hatьn krьne nəhija Vaqpate u Qəmərlijeda zi.

Bь we jəke təşkiləte yzəke komsomola gələk zedə bu. Bəsa xəbəre, Axtajeda həbų 4 yzəke kolxoza, ię təzə təşkilkьrьne şunda, nav kolxoze ve nəhijeda hənə 34 yzək. Aqbaranede dəwsa 27 yzəka nha hənə 45 yzək, Bajazeta təzəda dəwsa 3 yzəka, hənə 15, Diliçaneda dəwsa 7 yzəka 27 yzək u je majin.

Le həma təzə təşkil krьn nəhijed başqə-başqəda u yzəkada əwqas zi kar nəda, cьmki gələ çlada burokrati u bь formi nezikí xəvate bun. Aqbaraneda. Içevaneda. Axtajeda. Aştarakeda u Basargecəreda nav yzəkada bь frəji əjan nəkьrьn u şro vənəkьrьn qrara Mərkəzkome F. K (b) Ţьvaqe je 15-e tirme.

Zь wan isbatana əm we fьkre dьkьn, wəki gələ nəhijada, həma xəvatcije təşkiləta komsomola zi, bь paki fəhm nəkьrьnə qrare Mərkəzkoma Fьrqe je Ţьvaqe.

Le həma səva təzə təşkil krьna yzəke komsomola zь təşkiləte fьrqe je çlja te xyəstьn, wəki əwana təşkiləte komsomolara koməkəke balşevikije ja rast bьdьn, təşkiləta komsomola dajnьn sər dərəçəkə dha bьlьnd u qəwin.

Ţərç. zь „Avangarte"

Qytja nəma

Nəhija Aqbarane.—Həvale Dьrbora, Mьqala tə bь ņave „Mərьv hatə brindarkrьne" naje nəşre. Mьqalə mə şandijə sər milisiaje ņəhja wə, ja Aqbarane, bona pьrs u pьrssijar kьrьne. Zь we şunda tyje çava xyə bьstini.

Supas bo Enstîtuya kurdî ya Parîsê

Həv. Həv. Ter Gabrieljan, Hanesoqljan u Iaqubjan nəhija Təlineda

Təlinь, Hatьnə Təline sədre Şewra Komisara Fьlьstane həvale Ter Gabrieljan, komisare finanse Hanesoqljan u komisare hədunə komunali həv. Jaqubjan. Neta wan əwə, wəki lь çida nasi halwəxte ave, rija u рьrsed majin bьbьn.

Həvale Ter Gabrieljan u həvale dьne iro cənd gynde kyrmançadə dərbaz kьrьn, əwana bun çergək gyndada, gynde Həkkoda, Tьlьkda u gynded majinda.

Həvale Ter Gabrieljan Təlineda

6-e ilune sədre Şewra Komisariata çьmaəti həv. Tər Gabrieljan, komisare finanse həv & Hanesoqljan u komisare komunalije həv. Iaqubjan hatьnə Təline u çergək gynde kyrmanç u fьlada gərjan.

We roƶe, evare bu çvata təvaji, ja nəhikome u nəhi—içra kome bь həvra. Həv. Ter Gabrijaljan u həvale majin wedəre bun, lь we katьbe nəhikoma fьrqe həv. Israjeljan u sədre nəhilçrakome həv. A. Hovhannisjan informasia dan dərheq halwəxte nəhije.

Axьrije həv. Ter Gabrieljan xəvərda. Əwi ani bira təşkilata pьrse cekьrna rja u çəwe ave, bь wera təvaji çergək nişandajine şьxyəli da wan.

Wəki bь lazi rja nəhije cekьn u pьrsa ave kyta bь kьn, həvale Ter Gabrieljan xəber da, wəki 300 həzar manat pərə bərdə bona nəhije səva qədandьna cekьrne zerьn. Səva av anine gynde Pirməlake te bərdane 10 həzar manat, səva kytakьrьna avaje nəhi—içra kome te bərdane 4 vagon dar, səva frəkьrьna həbuna nəhiiçra kome te bərdane 15 həzar manat.

Pьrs hatə danine peşja nəhiiçrakome, wəki dəst pe kьn cekьrna həmame səva nəhije, xəbərdan ky hər lazьmatja cekьrьne bьşinьn.

Evare shəta 10-a, həv. Ter Gabrieljan, Hanesoqlja, Iaqubjan, vəgərjan Rəwane.

Bəjtun kolxozeda çije zedə gьrtijə

Nəhija Aqbaraneda, kolxoza Qyndaxsazeda cənd bebьnjata çije zedə gьrtьnə. Nəve wani navnişa kolxozedanə, əw bь xyə hənə, bь dəst u penə dь gynddanьn, le ty xəvata wan kolxozeda tynnə, kar u əməle wan gər u lodьrtj jə. Sədrtja kolxoze zi ty re zь wanra nabinə.

1) Hьrac Sьmbatjan Komsomol,
2) Xətive Şəvav „ „
3) Eloje Həme „ „
4) Əlije Qəjməz „ „
5) Tumoje Vardan „ „
6) Binbaşije Xydo „ „

Zь 12 dəste xəvatci, 6 zi əva lodrahьn, jek bь roƶa ruje xəvate nabinьn, caxe ky dcьn xəvate zi 2 shəta dərəng dьcьn, 2 shəta zi zu dьrəvьn. Zəvije kolxoze hьşk dьbьn, dəste xəvatci tynnənə, wəki wəxteda bcьnьn, bərəv kьn u hbkytьn. Lazьmə komək bьgьhiƶə kolxoze u bocka lodra be bьrin.

Çq.

Zь bedəra əwlьn nedan

Nəhja Aqbarane kolxoza Coi banjərəkməze, be tьvdirə borç nənas. Kolxoz təvkilbijə zь 7-mala, ve bьhare rəşandьbun 33-e hektar nan, iro ew 33-e hektare candi pəmurdəti te cьnin u kytan, zь 24-dəste xəbatcu təne 13 ə dəst dxəbьtьn, əw z wəji lь we xəbate, rastije dyxazьn, zanьbьn zь wan 13-ə dəste xəbatcije kolxoze, xəbatcije mqimi sьsenьn, Təzdin, Məçit u Hətəm, je majin xəbata gьran nkanьn. 11-ə qylьxdar, sər kolxoze nəfer ten həsab, le ty xəbate zь kolxozera nakьn, gydarija bьrigadir u bь xyə-xyəzi kolxoznike w-e kolxoze həv. Dьro Avetisjan lьə kolxoze tynə, nav kolxozvanada nəbarьşi həjə. Kolxoze bedəra əwlьn nav həvda yndakьr, borçdarija xyə nə qədand, ysa zi gəl ək gyndija zь bedəra əwlьn borçe xyə nə qədandьn.

Koməkdarija təşkilata bь şewra gyndra tynə, lazьmə nьhəqa bьkşinьn bər çavdarije.

Ç.

Kolxoza Qyndaxsaze plana əmbarkьrьna nan qədand

Nəh. Aqbarane kolxoza gynde Qyndaqsaze wəxteda qədand borçdьrija hykmate. Plan hatьbu sər kolxoze 30-sentьr çəh, dь wəxteda zь bedəra əwlьn kolxoze hər 20-sentьr zi gyhastьn çije əmbar kьrьne. Le nyqsanija kolxoze məzьn əwə, wəki nьkarə lodьra bьdə xəbate, nəzi dьzgina wan hidkьşinьn—nane kolxoze isal zəf başə, le bedəre lь pəji ten, bьn xofedanьn, cьmax dəste xəbatci kemьn.

Ç.

Əşirəbate bь təmami qədand plane xyə

Nəhija Əştərəke, gynde Əşirəbate bь təmami spart hykymətə plane nan. Wəxtəki kьnda zi gyndije xəvatci bь sərkarja yzəke komsomola u şewra gynd danə qədandьne plane obligasiaje; nav gyndijada hatə bələkьrьne 1400 manet pərə.

Ve gave gyndda te dərbaz kьrьne kampanije candьna paizə. Nьhada tьvdir hatijə ditьne bona qədandьna plane candьne. Zь komsomola hatijə bьƶartьn dy brigad bona we xəvate.

Mьqalədar Mьraze Ato

„ƏZ KYBARЬM, WƏKI DƏRƏQ PEŞDACUJINA WƏDA, ƏZ ŞAŞ NƏBUMƏ“

Xəberdana Errio Şewra Moskvajeda

Moskva, 9-e ilune — wəxte ky Şewra baƶare Moskvaje Erriora qəbul kьr, sədre Şewra baƶar Bulganin got, wəki bь nave wəkile pala, gyndija u əskəre sor slave dьdə Errio, cəwa doste məxluqəte Tьvaqa Şewre, cəwa xəvatcik, jek dravьtə bona nezikbuna Fьransia u Tьvaqa Şewre, wəki rewitja Errio Tьvaqa Şewreda we kare binə xəvate nezikbunera u şьxyəle ədlajijera.

Errio səva xyəda got:

„Bhelьn əz bь təmamja dьle xyə razibuna xyə əlami sədre Şewra Moskvaje Bulganin bьkьm, səva we hyrməte, jaky əwi əjani mьn kьr. Əz gələk razimə zь komisare xəvata dərəkə zь Litvinov, jeky mьkan pəjda kьr səva rewitja mьn, əz razibuna xyə əlami konsule Tьvaqa Şəvre ja Parize Dolgalevski dьkьm, bь kiƶanira sələk bere mə pakta sər həv nəavitьne (je ədlajije) ja Fransa u Tьvaqa Şewre bь həvra greda u məhkəm kьr, (dəst lь həv xьstьn).

Wəra əjanə, wəki əz çara əwlьn 11 sal bere hatьm Tьvaqa Şewre, wəxte ky hun ançax zь nav şəre baƶarije dərkətьbun, wə he təƶə dəst pe kьrьbu cekьrna həbune, wi caxi hun ysa qəwat nьnbun, cəwa ky nha, wəxte ky wə he hidro mьskəne Dneprece nəkьrьbun.

Sala 1924-ada mьn dəst pe kьr əloqətja Fransia u Tьvaqa Şewre.

„Nьha hun gələk qəwatьn, hune dьha qəwat u məzьn bьn. Əz tərəfdare dostija Tьvaqa Şewre bumə həma zь roƶa təşkilbuna we u əz kybarьm, wəki dərəq peşdacujina wəda, əz şaş nəbumə“ (Dəst lь həv xьstьn).

Mьn nьha dit Tьvaqa Şewre, mьn dit baƶar, gynded we, zavoded we u kolxoƶ, mьn bь cəve meriki ysa le nheri, je ky rastije dьbinə. U əz dxaƶьm lь wedəre bь dəngəke ysa slave bьdьm paled Moskvaje u həmu xəvatcije wera, wəki ky həmu bьbhen, slave bьdьm həmu məxluqəte Tьvaqa Şewrera dərəq wan peşdacuji nada, je ky əwana dəts aninə.

Wəxte əz vəgərьm Fьransiaje, dərəq wan peşdacujinada u dərəq wan hyrmətə, je ky wə əjani mьn kьr, əze beƶьm.

Bhelьn lь vedere əz bь hazьrja komisare xəvata dərəkə Litvinov, bь kiƶanira gymana mьn həjə, wəki əze disa bxəvьtьm, əz bexьm.—Nəva Tьvaqa Şewrəda mьn gələk baƶar, u təşkilət u zavod dit, mьn gələk zare hurьk dit. Əwana bira mьn anin zare baƶare Lion—Zare wətane mьn. Ulnha sər mə borçlari həjə əm ysa bxəvьtьn səva şьxyəle ədlajije, wəki zare Moskvaje u Lione, zare Fьransiaje u Tьvaqa Şewre aza bьn zь wan çəfa u zь xrabja şəra, je ky bave wana ditьn.

Rəça dьkьm, hun qəbul kьn razibuna mьn, qəbul kьn slave mьn həmu paled u xəvatcijed baƶare Moskvajera, mərza Moskvajera u həmu paled, gyndijed u əskəre sor Tьvaqa Şewrera (Dəst lь həv xьstьn).

Qytja nəma

Nəhija Təline, mьqalədar Həzьr-ra. Mьqala tə „Male kulakə xyəji kьrьne“ naje nəşre. Mə şandijə sər içranəhkoma wə, hune çave bьstinьn.

Həvale Ç. Çəwwarra.—Mьqala tə bь nave „6 palate kulturaje Bəkyje“-da, naje nəşre.

Redaktore çavdar Ç. Gençə.

Supas bo Enstîtuya kurdî ya Parîsê